

PISTES EN PASTA'S

Piemonte is de perfecte bestemming voor een winterse roadtrip. Zelfs als er geen sneeuw ligt, valt er genoeg te beleven. Op een rubberband door een ijskanaal razen bijvoorbeeld. Maar vooral: genieten van de omgeving en de culinaire tradities.

TEKST EN FOTOGRAFIE RALF JOHNEN

Een winterdag in
Prato Nevoso met 70
centimeter nieuwe
sneeuw binnen 24 uur.

Kleurrijke winter:
lounge-stoelen aan
de piste in Limone
Piemonte, pasta in Bar
Ristorante Baita 2000.

ligt, zijn de pistes voor een groot deel groen. Volgens skileraar Francesco zijn de Franse bergreuzen ten westen van Limone de schuld, die hebben de vochtige lucht en de neerslag deze winter tegengehouden. Maar er is beterschap in zicht: morgen moet er flink wat sneeuw naar beneden komen, meer dan in de afgelopen drie maanden bij elkaar.

We zijn een paar uur zoet in het skigebied en profiteren van de goede omstandigheden op het hoogste punt, het op 2085 meter gelegen Tre Amici. Bij Chalet Le Marmotte wiebelen we even op de grens naar Frankrijk. Daar constateren we dat het skigebied met tachtig kilometer piste verbluffend royaal is uitgevallen. Maar na het middaguur wordt de sneeuw steeds blubberiger. Dat vinden wij best, want dan hebben we een goed excuus om uiteindelijk een horecagelegenheid te betreden. Onze keuze valt op Baita 2000, dat behalve rustieke ruimtes in Alpenhutstijl ook over een chic restaurant beschikt. Hier komt een gerecht met *motsetta* op tafel, een geraffineerd gekruid stuk runderham, dat vooral in het westen van de Alpen wordt geserveerd. Dan volgen heerlijke gnocchi met fontina-kaas en bonen. Als bekroning krijgen we oranje cannelloni met burrata en pesto *genovese*. Het eerste bewijs dat we gelijk hebben met de stelling dat een wintersvakantie in Piemonte een aanrader is, ongeacht het weer. Tevreden sluiten we de dag af.

Sneeuwschoenen aan

Bij het ontbijt is er plotseling opwinding. Het al aangekondigde koudefront moet inderdaad een hoop neerslag met zich meebrengen. Daarom raadt de vriendelijke receptionist ons aan om zo snel mogelijk naar Prato Nevoso te gaan. Die plaats ligt maar 65 kilometer verderop, maar als het eenmaal begint te sneeuwen kom je er volgens haar maar moeilijk. "Hebben jullie sneeuwkettingen?" Ondanks de zwaar bewolkte lucht komt de paniek lichtelijk overdreven over, bij vier graden boven nul en een geheel groen dal. Maar halverwege de laatste klim

We gaan de piste niet meer op, maar kiezen voor een ander avontuur: op een rubberband ongeremd door een ijskanaal razen

naar het op 1500 meter hoogte gelegen wintersportoord begint het hevig te sneeuwen. Het scheelt niet veel of we moeten de kettingen bevestigen. Hoe welkom de verse sneeuw ook is, hij maakt het wel onmogelijk om te gaan skiën. Er is nu al meer dan 20 centimeter gevallen. Er is dichte mist en het blijft maar sneeuwen. Daarom besluiten we het maar eens met sneeuwschoenwandelen te proberen. Voorzichtig krabbelen we op een gemarkeerde route door de perfecte poedersneeuw. Als het bijna windstil is neemt het winterwonderland surrealistische trekken aan. Omdat we de sneeuwschoenen nu eenmaal aan hebben en de straten er niet uitnodigend uitzien, blijven we deze sportuitrusting gebruiken. We koersen af op het restaurant dat we voor de lunch hebben uitgekozen. Intussen fluit een onbarmhartige wind ons om de oren. Onderweg passeren we voertuigen die in plaats van met wielen zijn uitgerust met geraffineerde kettingconstructies. De mensen nemen hun wintermateriaalkeuze serieus hier.

De Ski Grill Pratonevoso is de moeite dubbel en dwars waard. Het is een gezellige blokhut met een open haard en houten balken. De kostbare wijnglazen op tafel doen grote gastronomische ambities vermoeden. We beginnen met een langzaam gegaard ei met een kazige saus, gevolgd door een risotto en tenslotte een portie ribbetjes waar een bergbewoner ook genoeg aan zou hebben. Daarbij wagen we ons aarzelend aan de rode wijnen van Piemonte. Intussen blijft het buiten onverschrokken door sneeuwen. We besluiten dat we vandaag niet meer de piste op gaan. In plaats daarvan kiezen we voor een andere avontuurlijke activiteit: op een rubberband ongeremd door een ijskanaal razen.

Geheim recept

Na nog een nacht kunnen wij met zekerheid zeggen dat we zijn ingesneeuwd. Er is de afgelopen 24 uur ongeveer 70 centimeter gevallen. Daarom proberen we ons voor de weg terug naar het dal te herinneren hoe je ook al weer sneeuwkettingen op de banden aanbrengt. Maar tot onze >

Winterplezier in Prato Nevoso; koepel van het Santuario Regina Montis Regalis; wijnmaker Cristina Ascheri.

TIPS

• Hoe kom je er?

Vanaf Utrecht is het ruim 1200 kilometer met de auto naar Cuneo. Met de trein duurt de reis ongeveer 15 uur. Overstappen in Parijs, Geneve, Milaan, Turijn en Fossano. Met het vliegtuig tot Milaan of Turijn en vandaar met een huurauto verder.

HOTELS

• Limone Palace

Goed gelegen hotel met gezellige, functionele kamers in het centrum van Limone Piemonte met veel restaurants en bars in de buurt. Piazza Risorgimento 10, Limone Piemonte, limonepalace.com

TIPS

INFORMATIE

Voor meer info over dit gebied: visitcuneese.it

En beetje sceptisch waren we wel, toen we naar Noordwest-Italië vertrokken: er was maar weinig sneeuw gevallen in de Alpen en de thermometer wees in Limone Piemonte duidelijk meer dan nul graden aan. Zou dat genoeg zijn om te gaan skiën? Nog net, stellen we de volgende dag vast. Het is eind februari en hoewel het wintersportoord op meer dan 1000 meter hoogte

Hoe mooi had het eruitgezien als de palazzi, piazze en palmen met een witte laag bedekt zouden zijn geweest?

verrassing is de straat geveegd. Zo kunnen we enigszins ongehinderd naar Cherasco rijden. Het ligt op maar driehonderd meter hoogte en heeft niet veel meegekregen van de inbreuk van de winter. Hoe mooi had het eruitgezien als de palazzi, piazze en palmen met een witte laag bedekt zouden zijn geweest? Nou ja, strikt genomen zijn we voor iets anders naar het stadje gekomen, en datgene is bijna zwart. Het gaat om een product dat wordt gemaakt van een delicatessie die lang geleden heel effectief op televisie is gepromoot bij het grote publiek: de hazelnoot uit Piemonte. Dat is het hoofdbestanddeel van de Baci di Cherasco, een praline die nu eens niet wordt geproduceerd door het levensmiddelenconcern Ferrero, maar door een klein bedrijf.

De familie Barbero houdt al vanaf 1881 de receptuur voor de zogenaamde kusjes geheim. De betoverende winkel van hun Pasticceria Cioccolateria bevindt zich

onder de arcaden van het plaatsje en is tot ver buiten de grenzen van Piemonte beroemd. Zelfs koningshuizen moeten hier bestellingen hebben geplaatst. Maar nog beroemder is een culinaire instantie uit het naburige plaatsje Bra. Hier heeft Carlo Petrini in 1986 de vereniging Slow Food opgericht. Een beweging die opstaat tegen wereldwijde concerns die ook de Italianen wilden overtuigen van de voordelen van de snelle hap, gefrituurde producten en minderwaardige ingrediënten. Petrini, die in 1949 werd geboren in Bra en opgroeide met brood, pasta, Piemonte kersen, hazelnoten en later met barolo en barbaresco, wordt daarvoor over de hele wereld vereerd.

Kaas en Vivaldi

Na een flitsbezoek aan de winkel van Slow Food – nergens staat geschreven dat de organisatie geen geld mag verdienen – gaan we naar Osteria del Boccondivino. Een vrij eenvoudig restaurant, maar aan >

TIPS

HOTELS

• **Albergo della Ceramica**
Sympathiek hotel in het centraal in het dal gelegen plaatsje Villanova Mondovì met veel aandacht voor keramiek. Prettige, grote kamers.
Via XX Settembre 2, Villanova Mondovì, albergodellaceramica.it

• **Albergo Cantina Ascheri**
Modern hotel in het centrum van Bra dat tot het gelijknamige wijnbedrijf behoort.
Via Piumati 25 Bra, ascherihotel.it

RESTAURANTS

• **Bar Ristorante Baita 2000**
Modern restaurant direct aan de piste met Italiaans soul food. Limone Piemonte, limoneturismo.it (geen adres boven op de berg)

• **Ski Grill Pratonevoso**
Gezellig restaurant met open haard, ambitieuze keuken en grote wijnsselectie.
Via Balma 1, Pratonevoso, Facebook

• **Osteria del Boccondivino**
Slowfoodrestaurant in het centrum van Bra met heerlijk eenvoudige gerechten.
Via Mendicità Istruita 14, Bra, boccondivinoslow.it

Linkerpagina: winterse basilica in Vivoforte. Deze pagina (met de klok mee): skileraar Francesco; deur in Cherasco; sneeuw in Villanova Mondovì; sneeuwschoenwandeling.

Deze pagina: Affineur Fiorenzo Giolito aan het werk. Rechts (met de klok mee): de winkel van Giolito in Bra; arcades in Cuneo; onderscheidingen voor een restaurant.

TIPS

SHOPPING

• Barbero Cioccolato

Traditionele confiserie met prachtige winkel en de beroemde Baci di Cherasco als specialiteit.
Via Vittorio Emanuele II 74, Cherasco, barberocioccolato.it

• Formaggi Giolito

Beroemde affineur in het gourmet-stadje Bra met een grote selectie aan Italiaanse kazen. Proeverijen met rondleidingen zijn mogelijk.
Via Monte Grappa 6, Bra, giolitocheese.it

• Cantina Ascheri

Deze wijnboerderij is beroemd om haar barolo's, maar ook de anderen wijnen zijn de moeite waard. Met proeverijen in de winkel.
Via G. Piumati 25, Bra, matteoascheri.it

“Ik heb ontdekt dat de kaas beter smaakt als hij rijpt bij versterkte klassieke muziek.” Vivaldi en consorten blijven doorspelen

de buitenmuur prijkt het karakteristieke logo van Slow Food in de vorm van een rode slak. De keuken gebruikt regionale en seizoensgebonden ingrediënten, zoals na de geniale ingeving van Petrini in bijna alle ambitieuze restaurants ter wereld het geval is. Ook bij de bereiding van het driegangen-menu laat het geen enkel teken van haast

zien. Een hoogtepunt is de *Tajarin 40 tuorli al sugo di salsiccia di Bra*, een niet geheel van bolognese afwijkend gerecht op basis van eigeelhoudende pasta. Het is een goede voorbereiding op het bezoek aan een kaasaffineur met internationale uitstraling. In Bra staat Fiorenzo Giolito aan het hoofd van een specialisti-

sche kaashandel met een eeuwenlange traditie. Zijn familie bezit een kelder waar hij van parmigiano tot grana padano en gorgonzola vele uithangborden van de Italiaanse kaascultuur tot volle rijping laat komen. Zoals hij bij een proeverij laat weten maakt hij daarbij ook gebruik van methoden die bizar aandoen: “Ik heb ontdekt dat de kaas beter smaakt als hij rijpt bij versterkte klassieke muziek.” Vivaldi en consorten blijven dan ook continu doorspelen. Voor de complete winkelervaring ontbreekt alleen nog een wijngoed. Aangezien we ons toch al in Bra bevinden, kiezen we de

Cantine Ascheri. Dit traditionele bedrijf staat bekend om een groot assortiment Piemonte wijn en bevindt zich midden in het stadje. Het valt direct op door zijn moderne accommodatie. Maar als we eerlijk zijn interesseren we ons alleen voor de rondborstige barolo die je in de vinotheek kunt krijgen vanaf de jaargang 2013 – ook in de fraai gevormde magnumfles voor een schamele 330 euro. Maar Cristina Ascheri, de dame van het huis die er toevallig ook is, overtuigt ons van een betere keus: ook de goedkope Arneis is voortreffelijk.

En de winter? Die heeft alweer afscheid genomen van Bra. Ietwat weemoedig zetten we ons dan ook de volgende dag in beweging naar Vicoforte, waar we de basilica Regina Montis Regalis willen bezichtigen. Dit barokke gebouw, dat ooit was bedoeld als begraafplaats van het koningshuis Savoie, is bijzonder fraai met zijn elliptische koepel en rijkdom aan fresco's. Als we de plaats naderen, wacht ons een verrassing: de weg gaat gestaag omhoog. Op 550 meter hoogte is de witte pracht gevallen tot kniehooft. Ze geeft de eerbiedwaardige plaats een uniek aanzien. Zo komt bij een winterse roadtrip door Piemonte alles samen: kunst, geschiedenis en culinaire heerlijkheden. Soms met, en soms zonder sneeuw. •

TIPS

WINTERSPORT

• Limone Piemonte

Skigebied met 13 liften en 80 kilometer piste.
limoneturismo.it

• Prato Nevoso

Skigebied met 11 liften en 28 kilometer piste.
pratonevoso.com

BEZIENSWAARDIGHEDEN

• Santuario Regina Montis Regalis

De spectaculaire basilica van Vivoforte staat bekend om haar ongeëvenaarde elliptische koepel, de grootste van de wereld.
santuariodivicoforte.it

• Slow Food Editore

Winkel van de organisatie en de bijbehorende uitgeverij.
Via Audisio 5, Bra, slowfood.com